Lietas Nr. 11140031118
K71-0436-19/15

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2019. gada 29. martā
Vidzemes rajona tiesa:
tiesnesis A. Melbergs
ar tiesas sēdes sekretāri S. Bērziņu,
piedaloties prokuroram S. Medvedevam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēti Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un

k o n s t a t ē j a :

Apsūdzētie/pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja zivju ķeršanu īpaši aizsargājamā dabas teritorijā ar aizliegtiem rīkiem (patvaļīga iegūšana), nodarot būtisku kaitējumu.

Proti, apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ 2018. gada 16. oktobrī ap plkst. 8.00 personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās par kopīgu zivju ieguvi ar līdzi paņemtajām laivām un pašizgatavotām ūdām ieradās /adrese/, dabas liegumā "/nosaukums/", kas saskaņā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" ir īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kur, pārkāpjot Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi" 15. punkta 5. apakšpunkta prasības, kas noteic, ka: "makšķerēšanā aizliegts izmantot ūdeņos brīvi peldošus makšķerēšanas rīkus (ūdas)", 78. un 79. kvartālu teritorijā, darbojoties kopīgi un saskaņoti, līdz plkst. 17.00, izmantojot aizliegtos rīkus – ūdas, noķēra (nozvejoja) 20 līdakas (*Esox lucius*), nodarot zivju resursiem zaudējumus EUR 2900 (zaudējumi par vienu līdaku ir EUR 29, zaudējumi aprēķināti pieckāršā apmērā, jo izmantoti aizliegtie zivju ieguves rīki – ūdas, 20x29x5=2900).

Tādējādi apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās patvaļīgi ieguva 20 līdakas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – dabas liegumā "/nosaukums/", izmantojot aizliegtos rīkus (ūdas), un ar savām darbībām nodarīja zivju resursiem ievērojamu mantisko zaudējumu EUR 2900 un apdraudēja ar likumu aizsargātās valsts intereses īpaši aizsargājumu sugu (zivjērgļu un jūras ērgļu) populācijas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas bioloģiskās (dabas) daudzējādības saglabāšanas jomā un sabiedrības intereses atpūtas, izglītošanas un audzināšanas jomā, radot būtisku kaitējumu.

Ar šādu savu rīcību apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ izdarīja Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietusī Dabas aizsardzības pārvalde ir iesniegusi kriminālprocesā kompensācijas pieteikumu par kompensācijas EUR 2900 piedziņu.

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ savu vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanas laikā netika izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļu, jo apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja zivju ķeršanu īpaši aizsargājamā dabas teritorijā ar aizliegtiem rīkiem (patvaļīga iegūšana), nodarot būtisku kaitējumu. Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. panta pirmās daļas 1. punktu atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar kuru radīts būtisks kaitējums, iestājas, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarīts mantisks zaudējums, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, un apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās intereses. Tiesa secina, ka apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ ar savām darbībām vienlaikus ir apdraudējuši arī ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 2. panta otro daļu aizsargātās valsts intereses īpaši aizsargājumu sugu (konkrētajā gadījumā – zivjērgļu un jūras ērgļu) populācijas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas bioloģiskās (dabas) daudzējādības saglabāšanas jomā un sabiedrības intereses atpūtas, izglītošanas un audzināšanas jomā.

Tiesa secina, ka apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ vaina (vainīgums) Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta. Apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāmi.

Nosakot soda veidu apsūdzētajiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu un apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ personības, bet soda mēru – saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu – atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ rīcībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā mazāk smagu noziegumu.

Apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ ir izdarījuši tīšu noziedzīgu nodarījumu pret dabas vidi.

Ar apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika apdraudētas valsts intereses zivju resursu racionālā izmantošanā, valsts intereses īpaši aizsargājumu sugu (zivjērgļu un jūras ērgļu) populācijas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas bioloģiskās (dabas) daudzējādības saglabāšanas jomā un sabiedrības intereses atpūtas, izglītošanas un audzināšanas jomā, radot būtisku kaitējumu šīm interesēm un nodarot zivju resursiem mantisku zaudējumu EUR 2900.

Tiesa ņem vērā arī katra apsūdzētā dalības raksturu kopīgā noziedzīgā nodarījumā izdarīšanā.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais /pers. A/ agrāk nav sodīts (lietas 33. lapa). Apsūdzētajam /pers. A/ pašlaik ir trīsdesmit divi gadi. Apsūdzētais /pers. A/ pēc viņa tiesai norādītajām ziņām strādā gadījuma darbus.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. B/ personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais /pers. B/ agrāk nav sodīts, jo sodāmība par apsūdzētā /pers. B/ iepriekš izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir likumā noteiktajā kārtībā dzēsta (lietas 43. lapa). Apsūdzētajam /pers. B/ pašlaik ir četrdesmit seši gadi. Apsūdzētā /pers. B/ apgādībā atrodas viens nepilngadīgs bērns (lietas 42. lapa). Apsūdzētais /pers. B/ pēc viņa tiesai norādītajām ziņām strādā gadījuma darbus.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. C/ personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais /pers. C/ agrāk nav sodīts (lietas 52. lapa). Apsūdzētajam /pers. C/ pašlaik ir sešdesmit astoņi gadi. Apsūdzētais /pers. C/ ir pensionārs.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. D/ personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais /pers. D/ agrāk nav sodīts (lietas 60. lapa). Apsūdzētajam /pers. D/ pašlaik ir piecdesmit divi gadi. Apsūdzētā /pers. D/ apgādībā saskaņā ar viņa tiesai norādītajām ziņām atrodas viens pilngadīgs bērns, kurš mācās. Apsūdzētais /pers. D/ pēc viņa tiesai norādītajām ziņām strādā algotu darbu.

Atbildību mīkstinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 47. panta pirmajā daļā, apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ rīcībā netika konstatēti.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu kā atbildību mīkstinošo apstākli apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ rīcībā atzīst apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ tiesas sēdē pausto vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu.

Atbildību pastiprinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 48. panta pirmajā daļā, apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ rīcībā netika konstatēti.

Krimināllikuma 110. panta 2.[1] daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētie /pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāmi ar piespiedu darbu uz 120 stundām, bet apsūdzētais /pers. C/ – ar brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā /pers. C/ vecumu, ka apsūdzētais /pers. C/ no visiem noziedzīgā nodarījuma izdarītājiem ir visvecākais, un tādējādi apsūdzētais /pers. C/ no visiem noziedzīgā nodarījuma izdarītajiem noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā bija persona ar vislielāko dzīves pieredzi, secina, ka apsūdzētajam /pers. C/ ir bijusi viskaitīgākā loma kopīgi izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā. Tādēļ tiesa secina, ka attiecībā uz apsūdzēto /pers. C/ soda mērķis nav sasniedzams, nosakot apsūdzētajam /pers. C/ kādu citu no attiecīgā panta daļas sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā /pers. C/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, ka apsūdzētais /pers. C/ ir izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu pret dabas vidi, ar apsūdzētā /pers. C/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, ka ar apsūdzētā /pers. C/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika apdraudētas valsts intereses zivju resursu racionālā izmantošanā, valsts intereses īpaši aizsargājumu sugu (zivjērgļu un jūras ērgļu) populācijas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas bioloģiskās (dabas) daudzējādības saglabāšanas jomā un sabiedrības intereses atpūtas, izglītošanas un audzināšanas jomā, radot būtisku kaitējumu šīm interesēm un nodarot zivju resursiem mantisku zaudējumu EUR 2900, tomēr, tiesas ieskatā, ar noziedzīgo nodarījumu radītais kaitējums nav tāds, lai apsūdzēto /pers. C/ soda mērķa sasniegšanas nolūkā būtu jāizolē no sabiedrības, apsūdzētā /pers. C/ personību, ka apsūdzētais /pers. C/ agrāk nav sodīts, kā arī ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. C/ tiesas sēdē pauda nožēlu par izdarīto, ieguva pārliecību tam, ka apsūdzētais /pers. C/, neizciešot viņam piespriesto brīvības atņemšanas sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tādējādi tiesa secina, ka, nosakot sodu apsūdzētajam /pers. C/, ir piemērojami Krimināllikuma 55. panta noteikumi, un apsūdzētais /pers. C/ ir notiesājams nosacīti, nosakot apsūdzētajam /pers. C/ pārbaudes laiku uz 10 mēnešiem.

Tiesa uzskata, ka iepriekš minētais, apsūdzētajiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ noteiktais soda veids un tā apmērs, kā arī nosacītas notiesāšanas piemērošana /pers. C/ ir samērīga, kā arī pietiekama, lai panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka krimināllietas iztiesāšana ir pabeigta, un apsūdzētajiem /pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ tiek noteikts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, savukārt apsūdzētais /pers. C/ tiek notiesāts nosacīti, secina, ka apsūdzētajiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ kriminālprocesā vairs nav nepieciešams piemērot drošības līdzekli. Tādēļ tiesa atzīst, ka apsūdzētajiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā ir atceļams.

Tiesa atzīst, ka cietušās Dabas aizsardzības pārvaldes kompensācijas pieteikums par kompensācijas EUR 2900 piedziņu ir apmierināms.

Tiesas izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka ar apsūdzēto /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ kopīgi izdarīto noziedzīgo nodarījumu valsts zivju resursiem tika nodarīti zaudējumi EUR 2900.

Atbilstoši Zvejniecības likuma 19. panta 2.[1] daļai Dabas aizsardzības pārvaldei savas kompetences ietvaros ir tiesības pieprasīt, lai tiek atlīdzināti zivju resursiem nodarītie zaudējumi.

Saskaņā ar Zvejniecības likuma 26. panta otrās daļas noteikumiem neatkarīgi no uzliktā administratīvā soda vai kriminālsoda vainīgajai personai ir pienākums pilnībā kompensēt zivju resursiem nodarīto zaudējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1635. panta pirmajai daļai katrs tiesību aizskārums, t.i., katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morāls kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Civillikuma 1779. pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1675. pantu vairākas personas, kas kopīgi ir izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu, kas ar to nodarīts.

Tiesa atzīst, ka kriminālprocesā esošie lietiskie pierādījumi – zvejas piederumi un zivis ar to iepakojumiem saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11] panta pirmās daļas un 70.[12] panta pirmās daļas noteikumiem ir atzīstami par noziedzīgi iegūtu mantu (zivis) un

noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmetu (zvejas piederumi). Tādēļ saskaņā ar Krimināllikuma 70.$^{1\,1}$ panta ceturtās daļas un 70.^{12} panta otrās daļas noteikumiem lietiskie pierādījumi – zvejas piederumi un zivis ar to iepakojumiem ir konfiscējami. Tāpat tiesa atzīst, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem minētie lietiskie pierādījumi kā lietas, kurām nav vērtības, ir iznīcināmi.

Tiesa atzīst, ka krimināllietā esošais kompaktdisks ar ierakstu kā dokuments ir uzglabājams kopā ar lietu visu tās uzglabāšanas laiku.

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 513., 514. pantu, 520. panta pirmo daļu, 523. panta pirmo un 1.^{1} daļu, 527., 528., 529. pantu un 530. panta pirmo daļu,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 110. panta 2.^{1} daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz simt divdesmit (120) stundām.

Atcelt /pers.A/kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā.

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 110. panta 2.^{1} daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz simt divdesmit (120) stundām.

Atcelt /pers.B/kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā.

/pers. C/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 110. panta 2.^{1} daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz četriem (4) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu /pers. C/ notiesāt nosacīti ar pārbaudes laiku uz desmit (10) mēnešiem.

Atcelt /pers.C/kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā.

/pers. D/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 110. panta 2.^{1} daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz simt divdesmit (120) stundām.

Atcelt /pers.D/kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā.

Piedzīt no /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ solidāri par labu valstij kompensāciju EUR 2900 (divus tūkstošus deviņsimt *euro*).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par kompensācijas piedziņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Uzlikt /pers.A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus, kas apliecina kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Lietiskos pierādījumus – zvejas piederumus un zivis ar to iepakojumiem konfiscēt un iznīcināt.

Kompaktdisku ar ierakstu uzglabāt kopā ar lietu visu tās uzglabāšanas laiku.

/pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ ir pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 darba dienu laikā no dienas, kad spriedums stājies spēkā.

/pers. C/ ir pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 darba dienu laikā no dienas, kad spriedums stājies spēkā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Prokurors, apsūdzētie vai cietušā pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 dienu laikā pēc tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību (protestu) Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnesis A. Melbergs